

Så Kornkvaliteten

Foreløpige tall pr 3. november 2016

Kimen Såvarelaboratoriet AS har nå analysert en del prøver av årets såkornproduksjon. Analysene er i hovedsak gjort på innsendte veiledningsprøver fra såvarefirmaer. Prøver fra leierensier og gårdbrukere blir ofte sendt inn senere på høsten. Foreløpige tall gir ofte en god pekepinn på hva de endelige tallene vil vise, men noen justeringer kan komme.

Så kornkvaliteten, målt som spireevne og smittegrad av sopp, er for bygg i Sør-Norge litt bedre enn i 2015, men det er betydelige forskjeller mellom sortene.

Bygg har mindre spiretreghet i 2016 enn året før, særlig i Sør-Norge. I Trøndelag er det noe mer spiretreghet enn i Sør-Norge.

Forekomsten av fusarium i bygg er 17% i Sør-Norge og 26% i Trøndelag, mens smittegraden av byggbrunfleck er lavere i Trøndelag enn i Sør-Norge. I Sør-Norge er 48% av partiet anbefalt behandlet, mot 63% i Trøndelag.

Sammenlignet med 2015 trenger en større andel av havrepartiene i Sør-Norge behandling mot sopp (52 mot 37%).

For vårhvete og er det betydelig høyere smittegrad av fusarium og hveteaksprikk i 2016 enn året før og 90% av vårhveten anbefales behandling mot sopp.

Sør-Norge

Bygg: Spireevna i bygg er god i år, og gjennomsnittlig litt bedre enn i fjor: 95 % ubeisa og 96 % etter prøvebeising. Fairytale ligger så vidt under gjennomsnittlig spiring, mens Brage og Heder ligger litt over. Alle de analyserte byggsortene har spireevne på minst 91% ubeisa og 94% etter prøvebeising.

Blant de 300 prøvene av Bygg som hittil er analysert er det lite spiretreghet, unntatt i noen sorter. De mest brukte sortene, Fairytale, Brage og Heder (70% av prøvene) har en gjennomsnittlig andel av friske uspirte korn på 1-2%. Sortene med mer enn 5% spiretreghet utgjør under 13% av de analyserte partiene. Edel viser seg igjen å være spiretreg, men ikke så mye som i fjor.

Det er registrert litt mer fusariumsmitte i år (17%) enn forrige år (15%), men noe mindre smitte av byggbrunfleck gjør at under halvparten (48%) av partiene har behov for soppbekjempelse, mot litt over halvparten året før. Men det er store variasjoner mellom sortene. Brage ligger på gjennomsnittet. Fairytale har lite fusarium (8%) og moderat smitte av byggbrunfleck (7%). Så langt er det anbefaling om soppbekjempelse for 24 prosent av partiene med Fairytale. Heder derimot har mer smitte og 70% partiene er anbefalt behandlet.

Havre: Spireevna i 225 analyserte partier av havre er om lag som den har vært de siste åra, 92% ubeisa og 95% etter prøvebeising, litt lavere enn i bygg. Havre har ingen til lite spiretreghet i år. Sorten med mest spiretreghet er Ringsaker (4% spiretreghet).

Mer smitte enn i 2015 av både fusarium og havrebrunfleck gjør at drøyt halvparten av havrepartiene trenger soppbekjempelse, men variasjonen er stor. Belinda og Odal ligger på 40%, mens blant

sortene Vinger og Ringsaker trenger over 80% av partiene behandling. For sorten Gunhild er det bare 17% av partiene der soppbekjempelse anses som nødvendig.

Vårhvete har spireevne om lag samme nivå som i fjor, 91 % ubeisa og 96 % etter prøvebeising. Gjennomsnittlig smittegrad av fusarium (30%) og hveteaksprikk (13%) er imidlertid høyere enn året før og så mange som 92% av de 143 analyserte prøvene er anbefalt behandling. Smittegrensene for når det anbefales behandling er lavere for hvete enn bygg og havre (ved 5% hveteaksprikk og/eller 15% fusarium). Det er registrert marginalt med spiretreghet i vårhvete denne sesongen

Trøndelag

Bygg: Hittil er 74 prøver fra Trøndelagsfylkene analysert for beisebehov. Gjennomsnittlig spireevne i bygg fra Trøndelag er litt lavere enn i Sør-Norge, men om lag den samme som året før, 92 % ubeisa og 93 % etter prøvebeising.

Det er imidlertid noe variasjon mellom sortene. Lavest spireevne i Fairytale (86 % ubeisa, 90 % prøvebeisa) og høyest i Tyra (95 % ubeisa og 97 % prøvebeisa). Det er spiretreghet i de fleste partiene. Gjennomsnittet er rundt 4-5% i Brage, Heder, Tyra og Fairytale. Tiril har 7%, mens Edel og Marigold ligger på 20%.

Det er lite til moderat smitte av byggbrunflekk i de fleste sortene. Brage, Edel, Fairytale og Marigold ligger på 1%. Heder og Tiril har 7-8%. Tyra skiller seg ut med 17%, men der er antall partier lavt. Totalt er 63% av byggpartiene fra Trøndelag anbefalt behandla. Det er særlig forekomsten av fusarium (snitt på 26%) som er årsaken til anbefalingen om soppbekjempelse.

Havre: Det er hittil kommet for få partier til at det foreligger tall for havre.